Ungdommens Nordiske Råd

Reso 11 Is combined with 14

14. Främjande av den nordiska ungdomsfullmäktigemodellen
Förslagsställande organisation: Pohjola-Nordens Ungdomsförbund
Understödjande organisation: Ung norræn, FNUDK

Ungdomars möjligheter att påverka det lokala och regionala beslutsfattandet varierar i de nordiska länderna. Ungdomsfullmäktige är en viktig kanal för ungdomars deltagande, men deras ställning, rättigheter och resurser är inte lika. I Finland och Norge är ungdomsfullmäktigen lagstadgade organ inom ramen för det kommunala och regionala beslutsfattandet, medan dessa i övriga nordiska länder är verksamma utanför detta ramverk. Detta skapar en märkbar regional ojämlikhet avseende möjligheterna till deltagande och påverkande mellan de nordiska länderna. Ungas möjligheter att delta och påverka beslutsfattande ska inte bero på var de bor. Därför behövs en gemensam miniminivå som tryggar ungdomsfullmäktiges fortlevnad, självständighet och reella möjligheter att påverka.

Målen bygger på politiska rekommendationer som utgör den nordiska ungdomsfullmäktigemodellen och som utarbetats gemensamt av de nordiska ungdomsfullmäktiges intresseorganisationer, ledamöterna i ungdomsfullmäktige och personer som arbetar med ungdomsfullmäktige.

En motsvarande policy antog även Europeiska ungdomsforumet (YFJ) vid sin generalförsamling 2026, där man förband sig att främja en lagstadgad ställning, tillräckliga resurser och verkliga påverkansmöjligheter för lokala och regionala ungdomsfullmäktige.
Ungdomens Nordiska råd föreslår

1. Verka for fler ungdomsfullmäktige i alla kommuner och regioner i Norden
2. ungdomsfullmäktiges rätt att självständigt besluta vilka teman och frågor de vill påverka
3.
4.

Recommedation by working group: Against resolution as amended

15. Mer demokratisk fostran och fler påverkansmöjligheter för ungdomar

Förslagsställande organisation: Pohjola-Nordens Ungdomsförbund
Understödjande organisation: FNUDK

Demokrati förutsätter att ungdomar har kunskap om hur samhället fungerar och möjligheter att delta. Ungdomar kan dock uppleva samhällelig påverkan som något avlägset eller svårtillgängligt, om det inte finns lättillgänglig information om hur man påverkar eller om det inte i ungdomarnas egen vardag finns möjligheter till deltagande.

Demokratifostran ska ge ungdomar kunskap om demokratiskt beslutsfattande och olika sätt att påverka samt stärka deras förmåga att delta i den samhälleliga debatten.

Ungdomens Nordiska råd föreslår att

– en gemensam nordisk rekommendation tas fram om att skolor och kommuner regelbundet ska erbjuda ungdomar demokratifostran samt konkreta möjligheter att delta och påverka. Rekommendationen bör även ta hänsyn till ungdomar som saknar tidigare erfarenhet av samhällspåverkan.
– ungdomar systematiskt erbjuds möjlighet att delta i redan befintliga forum för samhällsdebatt och påverkan, även i frågor som rör hela samhället. Deltagandet bör inte begränsas enbart till ungdomspolitiken eller till särskilda forum avsedda för ungdomar.

Reccomendation by working group: to pass resolution without changes

20.Ytringsfrihed betyder også upopulær ytring

Föreslående organisation: Nordens Liberale Ungdom (NLU)

Ytringsfrihed beskytter ikke kun populære eller bredt accepterede meninger, men også ideer som er kontroversielle. Et demokratisk samfund bør svare på fredelig ytring primært gennem debat, kritik og modargumenter snarere end unødvendige statslige begrænsninger.

Samtidig fjerner ytringsfrihed ikke ansvaret for direkte trusler, chikane, opfordring til vold eller anden ulovlig adfærd.

Det er blevet alt for nemt i det sidste årti at forbyde synspunkter, man er uenig med, som har kun haft den modsatte effekt, radikale ideologier er vokset meget på grund af deres martyrstatus, som gør dem endnu mere låst fast i deres ekkokamre. Den eneste måde at stoppe den omfattende radikalisering på er gennem debat og dialog.

Ungdommens Nordiske Råd

Ungdommens Nordiske Råd mener derfor:

- Beskytte bred frihed til politisk, religiøs, filosofisk og kulturel udtryksfrihed
- Sørg for, at begrænsninger på ytringsfrihed er klart definerede, nødvendige og proportionale
- Beskyt fredelig ytring, selv når den udfordrer de herskende politiske eller sociale synspunkter
- Prioriter åben debat og mod tale frem for censur, hvor det er muligt

Recommendation by working group: accepting the resolution

23. Harmonisering av urfolks rettigheter i Norden

Föreslående organisationer: Vihreät Nuoret, Grön Ungdom

Samene i Norden opplever en fragmentert rettssituasjon mellom de nordiske landene. Mens Norge har ratifisert ILO-konvensjon 169 om urfolks rettigheter, har Sverige og Finland ennå ikke gjort det.

Siden samene er et grenseovergående folk, kan forskjellige regelverk stå i veien for å videreføre språk, kultur og tradisjonelle levemåter. Derfor ble det laget et utkast til en nordisk samekonvensjon, som i 2016 førte til en endelig nordisk avtaletekst. Målet var å styrke samenes rettigheter i hele Norden, men ratifikasjonsprosessen har stoppet opp, og konvensjonen er fortsatt ikke trådt i kraft.

Et sterkere nordisk samarbeid om urfolksrettigheter er viktig for å styrke samarbeid om utdanning, kulturutveksling, forskning og næringsutvikling. Norden har allerede etablert samarbeid om språk, utdanning og kultur, men siden samiske språk har en særstilling som urfolksspråk i de nordiske landene, blir de ikke like verdsatt i det nordiske språkfellesskapet.

Dersom Norden skal være en stadig mer integrert region, bør også urfolk kunne dra nytte av nordisk samarbeid. Landegrenser må ikke svekke muligheten til å bevare og utvikle språk, kultur og tradisjoner.

UNR foreslår at det Nordiske Råd:

- Arbeider for at Sverige og Finland ratifiserer ILO-konvensjon 169
- Ber regjeringene i Norge, Sverige og Finland, i dialog med sametingene, om å gjenoppta arbeidet med den nordiske samekonvensjonen.
- Sikrer at urfolksperspektivet inkluderes i nordiske programmer for utdanning, kulturutveksling, forskning og næringsutvikling.

Ungdommens Nordiske Råd

Recommendation by working group: Adopt without changes

26. Lige rettigheder i hele Norden

Föreslående organisation: Liberal Alliance Ungdom
Understödande organisationer: Venstres Ungdom, Ungmannafelagið Samband, Framsøkin Ung
Alle mennesker bør være lige for loven. Et samfund bør ikke have flere klasser af borgere med forskellige juridiske rettigheder afhængigt af deres etniske oprindelse. Lovgivningen bør tage udgangspunkt i den enkelte som menneske og borger frem for vedkommendes tilhørsforhold til en bestemt befolkningsgruppe.

Alligevel findes der i de nordiske lande juridiske særrettigheder, som er knyttet til etnisk tilhørsforhold. Det rejser et principielt spørgsmål om, hvor grænsen skal trækkes for, hvem der er omfattet af sådanne rettigheder. Når juridiske rettigheder gøres afhængige af etnisk tilhørsforhold, bliver det nødvendigt at fastlægge, hvem der kan anses for at tilhøre den pågældende gruppe, og dermed at lade staten definere og kategorisere menneskers identitet. Et samfund bør i stedet bygge på, at alle borgere er ligestillede for loven og har de samme rettigheder.

Beskyttelse af kultur og historiske forhold bør derfor ske gennem generelle regler, der beskytter konkrete interesser, aktiviteter eller kulturværdier, frem for gennem juridisk forskelsbehandling på baggrund af etnicitet.

Derfor foreslår UNR at:

• Etnisk baserede særrettigheder afskaffes, hvor de ikke følger af ufravigelige internationale forpligtelser

• Kultur og historiske forhold beskyttes gennem generelle, ikke-etnisk baserede regler

Recommendation from working group; discard without debate